

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА
ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КРУТЛОГО СТОЛУ
«ПОВЕРНЕННЯ ТА ПЕРЕОСВОЄННЯ ТИМЧАСОВО
ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ У ДОНЕЦЬКІЙ ТА
ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ»**

**Маріуполь
МДУ
2019**

УДК 323.172(477.6)

Редакційна колегія:

д.політ.н., професор К. В. Балабанов, д.і.н., професор
І. М. Грідіна, д.політ.н., професор Н. П. Пашина, к.політ.н.,
доцент О. Л. Гільченко, к.політ.н., доцент М. В. Булик, к.і.н.,
доцент С. П. Пахоменко

Затверджено до друку Вченою радою Історичного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол № 3 від 20 листопада 2019 р.)

П 42

Повернення та переосвоєння
тимчасово окупованих територій у
Донецькій та Луганській областях :
збірник матеріалів круглого столу /
За ред. К. В. Балабанова. —
Маріуполь : МДУ, 2019. — 133 с.

УДК 323.172(477.6)

© Маріупольський державний
університет, 2019

боротьби за серця та розуми суспільства як ніколи має провідне значення в глобальному міжнародному середовищі, та Україна в цьому сценарії виступає не просто об'єктом гібридної агресії, але кордоном, фронтом боротьби між минулим та майбутнім. П'ять років війни показали, що Україна, попри своє становище країни, слабшої за потенціалом та з позиції захисту, також володіє методами стримування та опору агресії. Світова спільнота все швидше має усвідомити, що саме їй загрожує, та підготувати адекватну відповідь.

Список використаних джерел

1. Постправа – сл.оно 2016 року від Oxford Dictionaries. URL: archive.chytomo.com/news/postpravda-slovo-2016-roku-vid-oxford-dictionaries (дата звернення: 19.10.2019).
2. Світова гібридна війна: український фронт / За заг. ред. В. П. Горбуліна. Національний інститут стратегічних досліджень. – К.: НІСД, 2017. – 496 с.
3. Центр глобалістики «Стратегія XXI». "Війни XXI: Полігібресія Росії". URL: <https://geostrategy.org.ua/ua/component/k2/item/1561-kniga-viyni-xxi-poligibresiya-rosiyi> (дата звернення: 20.10.2019).
4. Frank G. Hoffman. Hybrid Warfare and Challenges. URL: <https://smallwarsjournal.com/documents/jfqhoffman.pdf> (дата звернення: 20.10.2019).
5. Oxford Learner's Dictionaries. Post-truth. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/post-truth> (дата звернення: 19.10.2019).

УДК 316.72:323.2

МАКРОПОЛІТИЧНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ФАКТОР КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Пашина Н.,

*д.політ.н., професор кафедри міжнародних відносин та
зовнішньої політики Маріупольського державного
університету*

Україна, як і більшість сучасних держав світу, є багатоскладовим суспільством. Вона поділена на сегменти

ідеологічного, культурного, релігійного, регіонального, расового, національного характеру [2]. На думку Г. Екштейна, багатоскладове суспільство розділене «сегментарними суперечностями», а політичні суперечки, в основному, збігаються з найважливішими лініями соціального розділу [6, с. 34]. Виходячи з цього, інтеграція українського суспільства під загальним політичним знаменником у вигляді загальних цілей і цінностей більш ускладнена, у порівнянні з суспільством більш гомогенним за своєю структурою. Тому проблеми формування загальнодержавної (макрополітичної) ідентичності як необхідного ресурсу стабілізації суспільної системи, консолідації українського суспільства, сьогодні є актуальними для української політичної науки та практики.

Мотивуючи політичну поведінку, політична ідентичність, особливо в її колективних макроформах визначає напрямок і є найважливішим ресурсом політичного розвитку, забезпечує стійкість політичного режиму. І, навпаки, відсутність на макрорівні колективних форм політичної ідентичності (загальнодержавної, національної, громадянської) поглиблює політичні суперечності у багатоскладових державах, є причиною політичної нестабільності, сепаратистських тенденцій, загрозою політичної безпеки. Політична безпека є найважливішою складовою національної безпеки, яка має на увазі забезпечення життєво важливих інтересів держави й суспільства, захист державного суверенітету та територіальної цілісності.

Питання формування колективних форм ідентичності сьогодні все частіше відносять до інструментів стратегій безпеки [5]. Так, представники Копенгагенської школи Б. Бузан, О. Вевер та Я. де Вільде безпосередньо пов'язують безпеку суспільства з процесом формування колективної ідентичності, вважаючи, що ступінь загрози безпеки залежить від «сконструйованих ідентичностей» [7, с. 124]. Взаємозв'язок колективної ідентичності й безпеки розглядають у своїх роботах і українські автори: О. Косілова, М. Орел, Л. Угрин [1; 3; 4].

Повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, відновлення суспільно-політичного, економічного, гуманітарного

потенціалу Південного Сходу України передбачає інтеграцію й консолідацію громадян цього регіону з іншими спільнотами української держави на основі загальноновизнаних цілей і цінностей, що перешкоджало б дезінтеграційним і дестабілізаційним процесам.

Підтримка більшістю громадян Південного Сходу України загальнонаціональних цілей і цінностей, попри політичні, соціокультурні відмінності, стане базовим фундаментом, який сприятиме стабільному розвитку держави та суспільної системи. При цьому визначення цілей та цінностей, що об'єднують, повинні бути результатом суспільного консенсусу та компромісу, поділятися більшістю українських громадян й політичними елітами, підтримуватися державою за допомогою реалізації політій у різних суспільних сферах. Державна політика ідентичності в контексті реінтеграції тимчасово окупованих територій Південного Сходу України повинна включати: визначення моделі політики, стратегій, інструментів, механізмів. Велике значення має законодавче закріплення стратегічних цілей політики ідентичності, реалізація спеціальних програм, підключення до них інших суб'єктів політичного процесу: політичних партій, громадських рухів, ЗМІ, інститутів громадянського суспільства та ін. У цілому, політика ідентичності повинна бути спрямована на формування позитивного іміджу української держави у всіх сферах її діяльності.

Список використаних джерел

1. Косілова О. Політична безпека в системі національної безпеки України // Правова інформатика. — 2011. — № 1 (29). — С. 72—78.
2. Лейпхард А. Многосоставные общества и демократические режимы [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.civisbook.ru/files/File/Leiphart_1992-_1.pdf
3. Орел М. Г. Розроблення стратегії забезпечення політичної безпеки: теоретичний аспект / М. Г. Орел // Серія державне управління. — 2017. — № 4 (60). — С. 61—66.
4. Угрин Л. Я. Ідентичність і безпека: проблеми співвідношення в контексті соціального конструктивізму /

- Л. Я. Угрин // Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». — 2016. — Випуск 111. — С. 329—333.
5. Bauman Z. Identity / Z. Bauman. — Cambridge : Malden, 2004. — P. 12—13.
  6. Eckstein H. Division and Cohesion in Democracy: A Study of Norway. / H. Eckstein. Princeton, 1966, 318 p.
  7. Favell A. Integration nations: the nation-state and research on immigrants in Western Europe. The multicultural challenge / A. Favell // Comparative Social Research. — 2003. — No. 22. Pp. 13—42.

УДК: 327(438):355.48(477.62)»2014/2019»

РОЛЬ ПОЛЬЩІ У ВРЕГУЛЮВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ КРИЗИ

Підтинна С.,

*студентка II курсу спеціальності 291 Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії ОС Бакалавр
Маріупольського державного університету*

Підтримка Польщею України у протидії агресії Росії та процесі європейської інтеграції стала очевидною. Усебічна підтримка Варшави була підтверджена під час робочої зустрічі президентів України і Польщі 2 липня у Львові. [13].

З приходом Анджея Дуди на посаду Президента Польщі слід очікувати на продовження Польщею такого ж політичного курсу стосовно України. [1]. Принаймні під час своєї передвиборчої кампанії він кілька разів говорив про необхідність польської підтримки для України та різко засуджував російську агресію. Конфлікт в Україні, як вважають у його партії «Право і Справедливість», не є периферійним питанням, адже політика Путіна націлена на війну у великому масштабі. [9].

Особлива увага до України та забезпечення безпеки Польщі, якій також загрожує агресивна політика Росії, визначені серед головних пріоритетів польської зовнішньої політики на 2016 рік, про що заявив міністр закордонних справ Польщі Гжегож Схетина на щорічній конференції польських послів у Варшаві [2]. Глава польського зовнішньополітичного